

DEN EUROPÆISKE TILSYNSFØRENDE FOR DATABESKYTTELSE

Resumé af udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) om forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af aftalen mellem Canada og Den Europæiske Union om overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger

(Udtalelsen i sin helhed findes på engelsk, fransk og tysk på den tilsynsførendes hjemmeside <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 51/06)

I. Høring af den tilsynsførende

1. Den 19. juli 2013 vedtog Kommissionen forslaget til Rådets afgørelse om undertegnelse af aftalen mellem Canada og Den Europæiske Union om overførsel og behandling af passagerlisteoplysninger ⁽¹⁾ (herefter: »forslaget«), der indeholder teksten til den foreslåede aftale mellem Canada og Den Europæiske Union (herefter: »aftalen«). Forslaget blev sendt til den tilsynsførende den 23. juli 2013.

2. Den tilsynsførende havde ligeledes mulighed for at afgive udtalelse inden vedtagelsen af forslaget. Den tilsynsførende glæder sig over denne forudgående høring. Da høringen imidlertid fandt sted efter afslutningen af forhandlingerne, var det ikke muligt at tage højde for den tilsynsførendes bidrag. Den foreliggende udtalelse er baseret på de bemærkninger, der blev fremlagt på daværende tidspunkt.

II. Generelle bemærkninger

3. Som fastslået ved tidligere lejligheder ⁽²⁾ betvivler den tilsynsførende nødvendigheden og rimeligheden af PNR-ordningerne og af masseoverførsler af PNR-oplysninger til tredjelande. I henhold til EU's charter og den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder skal begge disse betingelser være opfyldt for at tillade enhver begrænsning i udøvelsen af de grundlæggende rettigheder, herunder retten til respekt for privatliv og beskyttelse af personoplysninger ⁽³⁾. I henhold til retspraksis skal ikke blot de grunde, den

⁽¹⁾ COM(2013) 529 final.

⁽²⁾ Jf. udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse om forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af en aftale mellem Amerikas Forenede Stater og Den Europæiske Union om anvendelse og overførsel af passagerlisteoplysninger til United States Department of Homeland Security, EUT C 35 af 9.2.2012, s.16; Udtalelse af 15. juli 2011 om forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af en aftale mellem Den Europæiske Union og Australien om luftfartsselskabers behandling og overførsel af passagerliste(PNR)-oplysninger til de australske told- og grænsekontrolmyndigheder, EUT C 322 af 23.12.2011, s.1; Udtalelse fra den tilsynsførende af 25. marts 2011 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anvendelse af passagerlisteoplysninger til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet; Udtalelse af 19. oktober 2010 om den globale tilgang til overførsel af passageroplysninger (PNR) til tredjelande; Udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse af 20. december 2007 om udkastet til forslag til Rådets rammeafgørelse om anvendelse af passagerlister (PNR-oplysninger) med henblik på retshåndhævelse, EUT C 110 af 1.5.2008, s. 1; Udtalelse af 15. juni 2005 om forslaget til Rådets afgørelse om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Canadas regering om behandling af forhåndsinformation om passagerer (API — Advance Passenger Information) og passagerlisteoplysninger (PNR — Passenger Name Record), EUT C 218 af 6.9.2005, s. 6 (alle er tilgængelige på <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/cache/bypass/Consultation/OpinionsC>). Der henvises ligeledes til udtalelserne fra Artikel 29-Gruppen om PNR, som er tilgængelige på http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/wpdocs/index_en.htm#data_transfers

⁽³⁾ Se artikel 7, 8 og 52, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT C 83 af 30.3.2010, s. 389) og artikel 8 i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (ETS nr. 5), Europarådet, 4.11.1950.

offentlige myndighed anfører som begrundelse, være relevante og tilstrækkelige ⁽¹⁾; det skal også påvises, at der ikke er andre, mindre indgribende foranstaltninger til rådighed ⁽²⁾. Indtil nu har den tilsynsførende ikke set nogen overbevisende elementer, som påviser nødvendigheden og rimeligheden af den massive og rutinemæssige behandling af oplysninger om ikke-mistænkelige passagerer med henblik på retshåndhævelse.

4. Ikke desto mindre glæder den tilsynsførende sig over de databeskyttelsesforanstaltninger, som aftalen indeholder, selv om han beklager, at datalagringsperioden er blevet forlænget i forhold til den tidligere PNR-aftale med Canada.

5. Den tilsynsførende glæder sig ligeledes over Kommissionens indsats med hensyn til tilsyn og klageadgang under hensyntagen til de begrænsninger, som er naturligt forbundet med aftalen. Han er imidlertid bekymret over begrænsningerne af mulighederne for domstolsprøvelse og over det forhold, at administrativ klageadgang i nogle tilfælde kan tilbydes af en intern myndighed, der ikke er uafhængig. Han sætter endvidere spørgsmålstegn ved, om det er passende, at det er i kraft af en aftale om gennemførelse, de registrerede skal tildeles hensigtsmæssige og effektive rettigheder.

6. Aftalen regulerer »den kompetente canadiske myndigheds« anvendelse af PNR-oplysninger, som er blevet overført fra luftfartsselskaber med hjemsted i EU og fra andre luftfartsselskaber, der transporterer passagerer med fly fra EU ⁽³⁾. Den tilsynsførende anbefaler, at der anmodes om bekræftelse af, at ingen anden canadisk myndighed kan få direkte adgang til eller anmode om PNR-oplysninger hos disse luftfartsselskaber og således omgå aftalen.

IV. Konklusion

47. Som tidligere fastslået betvivler den tilsynsførende nødvendigheden og rimeligheden af PNR-ordningerne og af masseoverførsler af PNR-oplysninger til tredjelande. Han betvivler ligeledes valget af retsgrundlag og anbefaler, at forslagene baseres på artikel 16 i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 6, litra a), i TEUF.

48. Den tilsynsførende er desuden bekymret over de begrænsede muligheder for uafhængig administrativ klageadgang og fuld domstolsprøvelse for EU-borgere, der ikke opholder sig i Canada, og sætter spørgsmålstegn ved, om det er passende at tildele disse rettigheder via en aftale om gennemførelse. Han anbefaler ligeledes, at der anmodes om bekræftelse af, at ingen anden canadisk myndighed kan få direkte adgang til eller anmode om PNR-oplysninger hos de luftfartsselskaber, der er omfattet af aftalen.

49. For så vidt angår aftalens specifikke bestemmelser, glæder den tilsynsførende sig over de databeskyttelsesforanstaltninger, som er indeholdt i aftalen. Aftalen burde imidlertid:

- slet ikke omfatte behandlingen af følsomme oplysninger
- indeholde bestemmelser om sletning og anonymisering af oplysningerne straks efter analysen og senest 30 dage efter modtagelsen og under alle omstændigheder afkorte og begrunde den foreslåede datalagringsperiode, der er blevet forlænget i forhold til den tidligere PNR-aftale med Canada
- begrænse de kategorier af PNR-oplysninger, der skal behandles
- udtrykkeligt informere om, at en uafhængig myndighed vil føre overordnet tilsyn.

50. Den tilsynsførende anbefaler desuden, at nedenstående specificeres i enten selve aftalen eller i de ledsagende dokumenter:

- en yderligere indsnævring og præcisering af de begreber, der definerer formålet med aftalen
- en præcisering af, hvilke former for »lovlig« forskelsbehandling der vil være mulige

⁽¹⁾ Se Marper mod Det Forenede Kongerige, dom af 4.12.2008 afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

⁽²⁾ Se Domstolens dom af 9.11.2010 i sag C-92/09, Volker og Markus Schecke GbR mod Land Hessen, og C-93/09, Eifert mod Land Hessen og Bundesansalt für Landwirtschaft und Ernährung.

⁽³⁾ Se begrundelsen til forslaget samt aftalens artikel 3, stk. 1.

- en bestemmelse, hvori det fastslås, at der er pligt til at anmelde brud på datasikkerheden til Kommissionen og til databeskyttelsesmyndighederne
- færdiggørelse af gennemsigtighedsbestemmelserne
- udvidelse af forbuddet mod udelukkende at træffe beslutninger på grundlag af automatisk behandling til ligeledes at omfatte alle beslutninger, der berører passagerer i henhold til aftalen
- en nærmere angivelse af de myndigheder i Canada, hvortil PNR-oplysninger også kan overføres, med en tilføjelse af kravet om forhåndstilladelse fra en retslig myndighed eller om tilstedeværelse af en umiddelbar trussel, idet der skal fastlægges bestemmelser om pligt til at medtage tilstrækkelige databeskyttelsesforanstaltninger i aftaler eller ordninger med andre modtagerlande eller -myndigheder, samt anmeldelse heraf til Kommissionen og EU's databeskyttelsesmyndigheder
- en fortegnelse over de relevante myndigheder og indførelse af afskrækkende sanktioner, der kan iværksættes i tilfælde af misligholdelse af aftalen
- en angivelse af, hvilke mekanismer der er tilgængelige for personer med bopæl uden for Canada med hensyn til at anmode om domstolsprøvelse i henhold til canadisk lovgivning
- en præcisering af, om retten til domstolsprøvelse også kan udøves, selv om den relevante afgørelse eller foranstaltning ikke er blevet meddelt den berørte person, herunder især i tilfælde af overtrædelse af andre bestemmelser i aftalen end dem, der vedrører adgang og berigtigelse/underretning
- en nærmere angivelse af, hvad der menes med »andre retsmidler, der kan omfatte erstatning« (artikel 14, stk. 2)
- en angivelse af, hvor ofte der foretages evalueringer af aftalens gennemførelse, disse evalueringers indhold (der skal omfatte evalueringer af nødvendigheden og rimeligheden af aftalen) samt en ufravigelig inddragelse af EU's databeskyttelsesmyndigheder i EU's evalueringsgruppe.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. september 2013.

Peter HUSTINX

Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse
